

PAVEL VALACH

ZTRACENÝ AEROPLÁN

Ilustroval Juraj Martiška

Albatros

Ztracený aeroplán

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.albatros.cz
www.albatrosmedia.cz

Pavel Valach
Ztracený aeroplán – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2016

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

Albatros

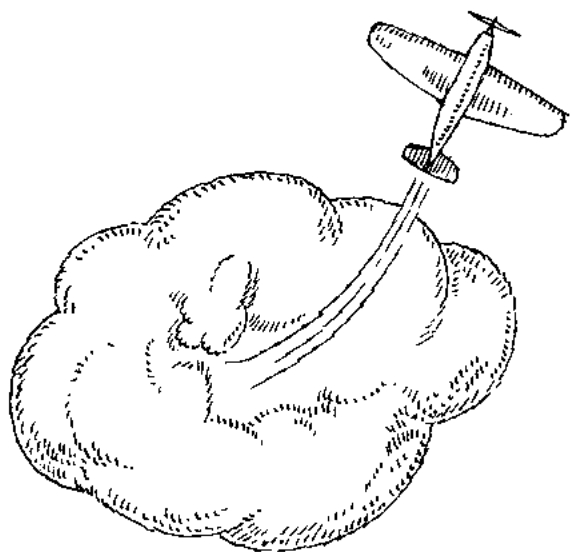
PAVEL VALACH

ZTRACENÝ AEROPZÁN

Ilustroval Juraj Martiška

Albatros

UPROSTŘED NOCI

Té noci nebylo vidět ani na krok. Úzkou pěšinou klikatící se lesem klopýtalo několik mužů. Nesli něco velkého a těžkého. Záda se jim pod tou tíhou hrbila a nohy třásly. Před nimi kráčel vysoký muž, ukazoval cestu a ostatní tiše pobízeli.

„Přidejte, noc netrvá věčně.“

„Snažíme se, šéfe,“ ozvalo se ze tmy udýchané zabručení. „Ale je to strašně těžký.“

„Zaberte, přece jim to nenecháme,“ řekl muž vpředu a ukázal kudy dál.

Kdosi zakopl o kořen stromu, hekl a tiše zaklel. Hned nato škobrtnul jiný muž a zaklel o něco víc.

„Nevidíme na cestu, rozsviňte někdo lampu!“ ozvala se ze tmy prosba.

„Kuš! Měsíc vám svítí dost,“ okřikl je muž vpředu. To si ale krapet vymýšlel. Úzký srpek měsíce se krčil za mraky a nesvítil o nic víc než unavená světluška. Tmu by šlo krájet a každý by tu po pár krocích zabloudiv. Naštěstí muž vpředu bydlel nedaleko a znal tu každý kámen, strom i pěšinu.

Dál klopýtali lesem, prohýbali se pod tou tíhou a dech se jim pomalu krátil.

„Ještě že jsou koleje tak blízko!“ řekl muž vzadu.

„Stejně musíme jít ještě jednou,“ odpověděl mu kdosi nespokojeně.

„Zaberte a nemluvte,“ ozval se jiný muž.

A takhle na sebe vrčeli a tiše se pobízeli. Náhle se ze tmy ozval hlas jiný – zvědavý.

„Šéfe, najde to někdo?“

Udělalo se ticho a všichni se rázem zastavili. Každý našpicoval uši, protože tohle ho zajímalo, tohle chtěl vědět taky. Muž, který je vedl, se podíval do nebe a zamýšleně si pohladil velký knír. Pak se usmál, zakroutil hlavou a tiše odpověděl.

„Vyloučeno.“

Tato slova zazněla na lesní pěšině před více než sto lety. Bylo to uprostřed noci roku 1914. Co muži nesli? Pod čím se prohýbali? Proč šli v noci? Odkud a kam šli? To nikdo z nich nikdy nikomu neprozradil, zůstalo to tajemstvím. Jen měsíc na obloze si to pamatuje, ale ten nic nepoví.

PRÁZDNINY

S lunce hřálo tak, jak to o prázdninách dovede, a vzduch voněl dobrodružstvím. Krajinou ujížděl vlak a měl naspěch. Projížděl pole a lesy, s pískotem míjel přejezdy, u kterých stály zástupy aut spěchajících z měst. Ve třetím vagonu, s nosem přitisknutým k oknu, seděl Jakub. Věčně rozčuchaný blondák s hubenýma rukama i nohama. Pozoroval ten ruch za oknem jako zrychlený film a nemohl se toho všeho vynadávat. Po prázdninách měl jít do třetí třídy, ale už teď měl rozumu za dva. Tak to o něm aspoň říkala jeho máma. Ta nemohla jet s ním, musela zůstat doma a chodit do práce. Prý aby byly peníze, že to jinak nejde, že by ráda, a tak všelijak. S tátou byla ještě větší potíž. Toho už několik let Jakub neviděl, a proto si raději říkal, že on musí do práce také. A tak se stalo, že Jakub vyrazil na prázdniny k babičce úplně sám. Měl strach, ještě nikdy tak daleko nejel, ale stejně se na tyhle prázdniny ohromně těšil.

Vedle Jakuba stál papírový kufr polepený obrázky velbloudů a pyramid. V něm měl svačinu, trenýrky, trička, tenisky, krátké kalhoty, pyžamo a další věci, které mu máma nabalila. Jakub vůbec netušil, proč se musí táhnout s takovou hromadou zbytečností. Jemu by stačila jedna jediná věc a ta si hověla v přihrádce nad jeho hlavou. Co to bylo? Letadlo. Dá rozum, že ne opravdo-

vé. Tohle dostal k Vánocům a měl z něho obrovskou radost. Málem se jim pod stromeček nevešlo. Ale to bylo spíš tím, že měli malý stromek.

Do kupé nakoukla průvodčí Iveta. „Všechno dobrý?“ zeptala se starostlivě.

Jakub přikývl. V poledne, kdy ho máma posadila do rychlíku, se průvodčí jmenoval Karel. Vypadal jako hromotluk, sotva prošel dveřmi, mluvil jako ze sudu, ale byl ohromně hodný. Ukázal Jakobovi lokomotivu, poštovní vagon i vůz,

kde lidé jedli a pili. Tam měli strašně dobrou limonádu. Pak Jakub přestoupil do tohoto vlaku a tady se průvodčí jmenuje Iveta.

Všemu se směje a děsně se přitom zubí. Má se postarat, aby Jakub vystoupil u babičky v Jahodově. Ani o stanici dřív, ani o stanici později.

Přesně v Jahodově. Každou chvíli Iveta strčí hlavu do kupé, vycení zuby a ptá se, jestli je všechno dobrý.

Jako kdybych byl nějaké mrně, pomyslel si Jakub. Vždyť už půjdu do třetí třídy a umím napsat všechna písmena.

Tedy mimo velkého Q, ale to možná neumí ani pan ředitel.

Za oknem přibýlo kopců a údolí. Vlak se mezi nimi proplétal a občas se zahoukáním projel tunelem. Cesta ubíhala a ze svačiny zbylo Jakobovi akorát rajče. Dveře do kupé se otevřely.

„Jdu si s tebou popovídat,“ zazubila se průvodčí Iveta a sedla si naproti. „Těšíš se na prázdniny?“

Jakub prudce zakýval hlavou.

„Jedeš k babičce, vid'?“

Jakub opět pokýval hlavou.

„No, moc výřečný tedy nejsi,“ usmála se Iveta.

„Já budu pilot,“ vyhrkl Jakub a ukázal na letadlo.

„Opravdu?“ zubila se Iveta, „tak to příště na prázdniny poletíš.“

Teď už se smál i Jakub. Poznal, že si z něj průvodčí dělá legraci.

„A svezeš mě?“ vyzvíдалa Iveta. „Mě ještě žádný mužský letadlem nesvezl.“

„Svezu, proč bych nesvezl,“ sliboval Jakub, i když si vůbec nebyl jistý, za jak dlouho se tím pilotem stane.

Vlak začal brzdit. Iveta vykoukla ven a řekla: „Ještě pár zastávek a jsi u babičky. Nikam nechod, přijdu si pro tebe.“ Vyklouzla z kupé a spěchala uličkou pryč.

Jakub byl od té chvíle jako na trní. Pokaždé když vlak jen trochu přibrzdil, vyskočil, chytil kufr a postavil se ke dveřím kupé. Střídavě tiskl nos na okno a vyhlížel Jahodov, nebo tiskl nos ke dveřím kupé a vyhlížel průvodčí Ivetu. Když ho to pobíhání zmohlo, sedl si a bylo mu smutno. Uvěřil, že průvodčí Iveta na něj dočista zapomněla, Jahodov dávno přešli a on se bude muset

vrátit zpátky do města. Z prázdnin u babičky nebude nic, jen ta dlouhá cesta vlakem. Ale dopadlo to jinak.

Vlak začal zpomalovat. V tu chvíli se rozlétly dveře od kupé a v nich stála průvodčí Iveta. Zubila se od ucha k uchu a hlásila: „Stanice Jahodov! Vystupovááát – neotálet – za mnóóóu!“ Chytila Jakubův kufr a spěchala uličkou pryč. Jakub na nic nečekal a běžel za ní. Ještě si nechat utéct průvodčí, nestihnout vystoupit a prošvihnout prázdniny. To by tak scházelo!

Vlak ještě brzdil, ale průvodčí Iveta už otevřela dveře a mávala. Zaskřípalo to, pod podlahou něco hrklo a vlak zůstal stát. Průvodčí kohosi na nástupišti pozdravila a podala mu kufr. Jakub se nedočkavě protáhl ke dveřím a pán v modré uniformě ho chytil a postavil na zem. Konečně Jakub uviděl babičku. Bílé vlasy spletené do drdůlku jí od minulých prázdnin zbělaly o něco víc. Taky se zdálo, že je babička o malinko menší. Ale možná to bylo trochu jinak.

„Ty jsi vyrostl,“ radovala se babička a cuchala mu už tak rozčuchané vlasy.

Pak se obrátila na průvodčí Ivetu a hezky jí poděkovala.

„Ale to nestojí za řeč,“ mávla rukou průvodčí. „Já mám slíbeno...“ Vtom se zarazila, otočila na patě a zmizela ve vlaku. Než by řekl švec, byla zpátky a držela letadlo. „Ještě tohle, pilote!“

Jakubovi se rozzářily oči, vzal letadlo do náruče a starostlivě hladil místa spletená leukoplastí.

Pán v uniformě ukazoval na Jakuba a cosi vyprávěl babičce. Ta přikyvovala, drdůlek jí na hlavě poskakoval a taktéž mu cosi vyprávěla. Jakub stál mezi nimi,

poslouchal to ševlení hlasů a byl rád, že dojel. Vtom průvodčí Iveta začala pokašlávat, jako by jí zaskočil bonbon. Když si toho pán v uniformě všiml, zeptala se ho: „Pojedeme, pane přednosto stanice?“

„Ale jistě,“ rozpomenul se pán v uniformě. Poodešel o tři kroky blíž k lokomotivě, stoupl si do pozoru, zapískal, vytáhl z podpaží plácačku a zvedl ji vysoko nad hlavu. Vlák zasyčel, cukl sebou a dal se do pohybu.

Průvodčí Iveta zamávala, naposled se zazubila a zabouchla dveře.

„Tak to bychom měli,“ řekl pán v uniformě, když se poslední vagon ztratil v zatáčce. „To byl dnes poslední vlak. Ještě zvednu závory, pozamykám a sejdem se před nádražím.“ Vzal kufr a byl pryč.

Babička Jakobovi vysvětlila, že ten pán v uniformě je přednosta stanice Jahodov. Stanice tak malé, že je tu přednosta jen ve dne a v noci tady běhá jen pár koček. Navíc je to její dobrý kamarád a bude tak hodný a odveze je domů autem. Pak se ptala, co je nového, jaká byla cesta, a než došli před nádraží, přednosta stanice tam už čekal.

Nasedli do auta. Pan přednosta s babičkou dopředu a Jakub se svým kufrem a letadlem dozadu. Pan přednosta dostal od babičky za to, že je tak hodný, velkou krabici. Otevřel ji a usmál se. Byla plná buchet! Neodolal, chvíli vybíral a nakonec si vzal makovou. Hned se do ní zakousl. Nastartoval, zakvedlal řadicí pákou a s plnou pusou zahuhlal: „Tak jedem!“

SEN

Přednosta stanice neměl ledajaké auto. On měl takového automobilového dědečka. Jeho vozidlo pamatovalo dobu, kdy se benzin doléval zahradní konví a na silnicích nebyl asfalt, ale jen uježděný štěrk. Také jste cestou nepotkávali mercedesy a fordy, ale spíš krávy a koně. Nikdo se však panu přednostovi nesmál a netroubil na něj, že se po silnici loudá. Právě naopak. Každý hned zpomalil, smál se a mával. Nejedem řidič panu přednostovi jeho automobil tak trochu i záviděl. Ale to hlavní – auto pana přednosty nemělo střechu. A to se Jakobovi líbilo ze všeho nejvíc.

S rachotem opustili parkoviště před nádražím a vyjeli na silnici. V motoru to trošku chrastilo, zepředu to skřípalo a zezadu skučelo. Sedadla byla tvrdá jako na horské dráze, až z nich bolel zadek, a všecko se to houpalo jako v lunaparku. Ale nic z toho Jakobovi nevadilo. Právě naopak. Byl šťastný a za nic by neměnil. Takhle by měly začínat každé správné prázdniny! Na to by měl existovat zákon nebo nějaká vyhláška.

Pan přednosta spokojeně točil volantem, vousy měl zaprášené od cukru a pomlaskával si, jak jsou ty buchty dobré. Bez přestání chválil babičku, že by takovou dobrotu mohla péct třeba i králům. Vítr svištěl kolem uší a stromy nad hlavou ubíhaly kamsi dozadu a Jakob byl rád, že mu začaly prázdniny.

Pak mu ztěžkla víčka, svět se zhoupł a potemněł. Ale silnice ani auto za to nemohly. To únava ho zmohla. Hlava mu klimbla na prsa a všechen hlomoz jako mávnutím kouzelného proutku ustal. Než pan přednosta dojedl první buchtu, spal Jakub jako dřevo.

Dojeli k přejezdu a zastavili. Na semaforu blikala střídavě červená světla a závora byla dole. Měl jet vlak. Pan přednosta začal s plnou pusou brblat:

„Já, zaměstnanec drah, přednosta stanice Jahodov, po tolika letech služby, já přece nebudu čekat na vlak. To přeci nejde.“ Mračil se na závoru a vrtěl se přitom, jako by mu byla uniforma malá. Nakonec řekl: „Vezme-me to zkratkou.“

Zahrkal řadicí pákou, šlápl na plyn a provedl cosi šíleného. Něco, co by nikdo a nikdy neměl dělat. Objel závoru a vjel na koleje.

V tom okamžiku zmizelo přední sklo i všechny dveře. Kola se změnila na malá kovová kolečka, která přesně zapadla do kolejnic. Když jste se podívali pod nohy, byly tam šlapky. Stejně jako jsou u jízdního kola. Jen Jakub se musel postavit, aby na ně dosáhl. Před panem přednostou už nebyl volant, ale jen takové madlo k držení s malou trumpetkou a kouskem svíčky pro jízdu za tmy. Než se kdo nadál, celé auto se proměnilo v železniční drezínu.

„Tak jedem!“ vykřikl pan přednosta a babička zatriubila na trumpetku. I když ono to víc kvákalo, než triubilo. Takže spíše zakvákala na trumpetku. Všichni se opřeli do šlapek a vyrazili.

Pan přednosta šlapal a něco veselého si pobrukoval. Babička šlapala, sukně se jí natřásala na kolenou

a broukala si to samé. Jakub šlapal, ale celé mu to připadalo divné – takové hodně praštěné. I když nakonec proč ne? Proč by nemohl přednosta stanice jezdit domů drezínou.

Nejeli dlouho ani daleko a pan přednosta zvolal: „Á, pan kolega!“

A opravdu. Před nimi vedle kolejí stál jiný přednosta stanice a držel nad hlavou zvednutou plácačku červeným dopředu. Všichni tři přestali šlapat a drezína pomalu dojela. Stál tu přednosta stanice, který jako by z oka vypadl tomu našemu. Modrá uniforma, pod ním vousy, jen neměl v puse buchtu. Zpoza přednosty vyskočila průvodčí Iveta, zazubila se a zeptala se: „Není mezi vámi letec?“

„Není prosím pěkně,“ odpověděla babička. „Ale mohla bych vám nabídnout makovou buchtu. Ta by vám mohla pomoci.“

Průvodčí Iveta si vzala buchtu a zakousla se do ní. Pomlaskávala si a zubila se s plnou pusou máku.

„Vezměte si taky,“ pobídla babička toho cizího pana přednostu.

Ten se nenechal dvakrát prosit a vybral si jednu zvlášť naducanou. Zakousl se do ní, nestihl ani polknout a oči se mu rozzářily.

„To je dobré, moc dobré,“ huhlal s plnou pusou. „To je královsky dobré.“

„Tak snad bychom mohli jet, pane kolego,“ řekl náš pan přednosta.

Ten cizí pan přednosta vytáhl píšťalku a zkusil zapískat k odjezdu. Ale místo pískotu z píšťalky vylétla jen maková zrnka.

„Jako by se stalo, pane kolego,“ řekl shovívavě náš pan přednosta.

Babička zakvákala na trumpetku, všichni se opřeli do šlapek a jelo se dál. Cizí pan přednosta s průvodčí lvetou za nimi volali slova díků a babička s Jakubem jim na oplátku mávali.

Přejeli výhybku, minuli semafor a stál tam další pan přednosta s červenou plácačkou. Nachlup stejný jako ten první i ten náš přednosta. Za ním se krčila průvodčí lvetu – jen vyskočit. A všechno se to opakovalo. Pane kolego sem, pane kolego tam. Neení mezi vámi letec? Nedáte si buchtu? Tak snad abychom jeli. A nakonec makové pískání. Všechno do puntíku stejně. Jeli dál.

Pan přednosta, babička a Jakub se opírali do šlapek, jen se pražce pod nimi míhaly. Slunce zašlo za obzor a začalo se šerit. Tmy přibývalo a pomalu nebylo vidět na cestu. Ale drezíně to nevadilo, ta jela, kam ji koleje vedly. Nestačili se ani pořádně rozjet a byl tu další kolega, další zubatá průvodčí lvetu a všechno se to opakovalo. Jako by v kině pouštěli ten samý film stále dokola.

Zásoba babiččiných buchet se začala tenčit. Jakubovi se sbíhaly sliny, ale zatím se na něj buchty nedostalo. Zato přednosta stanice si je do pusy ládoval po dvou. Navíc každou chvíli dostali po jedné buchtě cizí přednosta stanice a zubatá průvodčí lvetu. Jakub jim to přál, ale aspoň jednu buchtu by si dal taky.

Nakonec se setmělo tak, že nebyl vidět ani měsíc, ani hvězdy. Jakub si dokonce neviděl ani na nos. Když chtěl zjistit, jestli ho ještě má, musel si na něj sáhnout. Taková byla tma. Pan přednosta zpomalil, zašátral po

kapsách a vytáhl sirky. Škrtl a zapálil svíčku, která stála vpředu uprostřed. Svíčka se nejspíše rozhořela. V tu chvíli se stalo něco nečekaného. Černá tma okolo nich ožila. Na obloze se objevil měsíc a hvězdy. Podél trati se rozletěly světlušky, cvrčkové spustili svůj noční koncert a nikterak jim nevadilo, že každý vrže tu svou.

Stavěli ještě mockrát. Každý přednosta stanice dostal makovou buchtu a stejně tak každá průvodčí lmeta. V krabici už bylo vidět dno, jen v koutě se krčilo pár posledních buchet. Nakonec pan přednosta zvolal: „Před námi je tunel!“

Vjeli do něj a nebe potemnělo. Pak už nebylo nic. Nebyl měsíc ani hvězdy. Světlušky přestaly padat do trávy a cvrčci odložili housle. Komu by taky hráli? Plamínek na předku drezíny se zatřepotal a zhasl.

KLÁRA A BIDLO

Ráno se Jakub probudil a neslyšel nic. Bylo ticho. Doma ve městě pod jeho oknem jezdily tramvaje, hučela auta, rachotili popeláři, cinkala kola a štěbetaly sousedky. Ve městě o sobě každý dával jak se patří vědět. Snažil se, aby ho snad ostatní nepřeslechli. Tady to bylo jiné. Průvan si v otevřeném okně tiše pohrával se záclonou a kdesi v dálce štěkal pes. Do toho tiše bručel třepot tisíců včelích křídel v úlech za domem. Přes

les sem dolétlo houkání vlaku, ale možná to jen předla kočka na zápraží.

Jakub si promnul oči. Ležel ve veliké posteli s dřevěnými čely přikrytý jen lehkou dekou. Poznal babiččinu ložnici.

Prázdniny, pomyslel si a spokojeně se protáhl. Vymotal se z postele a bosky vyrazil do kuchyně.

„Dobré ráno,“ ozval se babiččin hlas od plotny.

„Dobré ráno, babi,“ pozdravil Jakub. Očima přelétl kuchyni a zůstal zírat s otevřenou pusou. Uprostřed stolu stála mísa buchet plná až po okraj. Nevěřil vlastním očím a začal z toho koktat. „Já-já my-myslel, že jsme je v noci všechny rozdali.“

„V noci? Rozdali?“ divila se babička.

„No jasně,“ kýval hlavou Jakub a nechápal, čemu se babička diví. „Ti cizí přednostové stanic jich snědli aspoň kopec. A průvodčí Iveta taky,“ žaloval.

„Víš co,“ navrhla babička a usmála se. „Sedni si ke stolu, já ti k těm buchtám udělám kakao a ty mi o tom budeš vyprávět.“ Nato buchty pocukrovala, asi jako když nasněží, a postavila na kamna hrnec s mlékem.

Jakub snídal buchty, které už dávno měly být rozdané a snědené, a s plnou pusou vyprávěl. Jak šlapali na drezíně, jak je každou chvíli stavěl stejný přednosta stanice, jak se průvodčí Iveta smála a měla v zubech mák, o nebi nad hlavou a tunelu, co neměl konce. Babička se uculovala a na oplátku pověděla Jakobovi, že v autě usnul a přednosta stanice ho musel přenést do postele. Oba se smáli, jak jsou některé sny pěkně vypečené. Přitom jedli buchty, olizovali si sladké prsty a srkali horké kakao. O prázdninách

chutná a v Jahodově dvojnásob. Že neznáte Jahodov? Místní o něm mluví jako o městečku. No, proč ne. Uznejte sami: Mají tu kostel, dvě hospody, obchod paní Cabrnochové se smíšeným zbožím, školu, rybník a železniční zastávku. Babička tu bydlí, protože její maminka tu bydlela a její maminka tu bydlela a její... Těžko říct, kdo a kdy to začal. Ale nedivme se mu. Jahodov je hezké místo a až budete mít cestu kolem, zastavte se.

Jakub dosnídal, převlékl se z pyžama, vzal svoje letadlo a šel ven. Babička měla dům malý, ale zahradu velkou. Navíc měla několik kotců králíků, tři úly včel a slepice, o kterých nikdy nevěděla, kolik jich vlastně je. Taky tu stála stodola a pár stromů, na které se dobře leze. Ale tohle už Jakub znal z minulých prázdnin. Všechno prolezl, na všechno vylezl a pořádně prozkoumal. Nebylo tu nic, co by už neviděl.

Tento rok Jakub ví, že nepoleze na stromy a ani slepicím do kurníku. Táhne ho to k letadlům. Chce je vidět, číst o nich a mluvit o nich. Letadla mu nedají spát. A pokud se dobře díval, tak babička nemá ani jedno. Na zahradě ani ve stodole, ani pod postelí.

Aspoň že mám to svoje, pomyslel si a došel do prostřed zahrady. Naslinil prst, zvedl ho a zkusil, odkud fouká vítr. Naposledy zkontroloval letadlo, přihladil leukoplast na polámaných křídlech a hodil. Letadlo prudce vzlétlo k nebi, jednou zakroužilo a dlouhým obloukem postupně minulo záhon mrkve, cibule, hrášku a keř růží. Pak přelétlo plot a v kotrmelcích přistálo na silnici.

Jakub si povzdechl.

„Ať dělám, co dělám, vždycky to končí v kotrmelcích.“

Rozběhl se k brance, už bral za kliku, když tu se zarázil. U jeho letadla stála holka. Do výšky asi jako Jakub, v sukýnce a červených teniskách. Na nose měla brýle a nad každým uchem jí trčel culík. Jakub ji pozoroval skrz branku a pomyslel si: To mi tak ještě scházelo. Holka – s těma je vždycky potíže. Letadlům nerozumí ani za mák a chtějí si jen povídat. Stále se na něco ptají a člověk neví, co jim má říkat.

„Já tě neukousnu,“ ozvala se ta s culíky.

A je to tady, pomyslel si Jakub. Mám hlavou kývat, nebo vrtět? Nakonec si dodal odvahy, otevřel branku a došoural se k holce. Ta si ho zvědavě prohlížela skrz velké brýle a nakláněla přitom hlavu na stranu, jako by stál Jakub šikmo.

„Já jsem Klára,“ řekla ta holka a udělala pukrte.

„Ja-Jakub,“ vykotal ze sebe Jakub. „To-to je moje letadlo!“

„Je hezký,“ řekla Klára, „ale krapet potlučený a taky malý.“

„Je, jaký je,“ bránil Jakub svoje letadlo.

„Jestli chceš,“ nabídla holka, „můžeš jít se mnou na letiště. Dnes je tam letecký den.“

„Tady je letiště?“ vyhrkl Jakub překvapením a úplně zapomněl na svoji stydlivost. „Opravdové letiště? Tam co létají velká letadla?“

Klára jen přikyvovala a usmívala se.

Jakub nevěřil vlastním uším. „Tak to já bych šel,“ přešlapoval nedočkavě. „Jen se musím zeptat babičky.“ Otočil se na patě a uháněl k domu.

Klára šla za ním. To proto, že nesla letadlo, které Jakub samou roztržitostí zapomněl uprostřed silnice. Taky vysvětlí babičce, kam že to vlastně mají namířeno, a do třetice Klára je holka, která u ničeho nesmí chybět.

Babička neměla nic proti. Dokonce měla radost, že první, koho Jakub potkal, je právě Klára.

A tak šli. Jakub střídavě dva kroky před Klárou, nebo dva kroky za Klárou. Nikdy vedle ní. Těšil se, že by nejraději běžel. Stále tomu nemohl uvěřit – letiště v Jahodově. Kdo to kdy slyšel? Proč mu to ještě nikdo neřekl?

Když minuli poslední domky a cesta se rozběhla do polí, ozvalo se hvízdnutí. Ve stráni nad cestou seděl rozčepýřený kluk, zubil se od ucha k uchu a nevěděl co by.

„Kam jdete?“ houkl na ně z vršku.

„Na letiště,“ pochlubil se Jakub.

„Ha!“ vykřikl kluk a sjel po zadku ze stráně dolů. Postavil se před Jakuba, opucoval si kolena a představil se: „Bidlo, jméno mé.“

Jakub se trošku podivil, že kluk sjel po zadku, ale pucoval si kolena. Později pochopil, že u tohoto kluka to ani jinak nejde. On totiž všechno dělal jinak. Vždycky obráceně a hlavně bláznivě. Taky dělal čest svému jménu. Byl o hlavu vyšší než Jakub nebo Klára. Dost možná byl nejvyšší kluk z celého Jahodova. Ruce a břicho mu vyčuhovaly z trička, jako by přes noc vyrostl. Kalhoty měl kratší než krátké, kšandy široké na tři palce a na nohách boty jako dvě lodě. Uši mu krapet odstávaly a okolo nosu měl drobné pihy.

Bidlo se nadmul, zaťukal si palcem na prsa a hrdě prohlásil: „Máte štěstí, že jste na mě kápli. Většího odborníka přes letadla jen tak neseženete.“

„Tak to máš pravdu,“ ušklibla se Klára, která s Bidlem chodila do školy. „Většího odborníka opravdu neseženeme.“

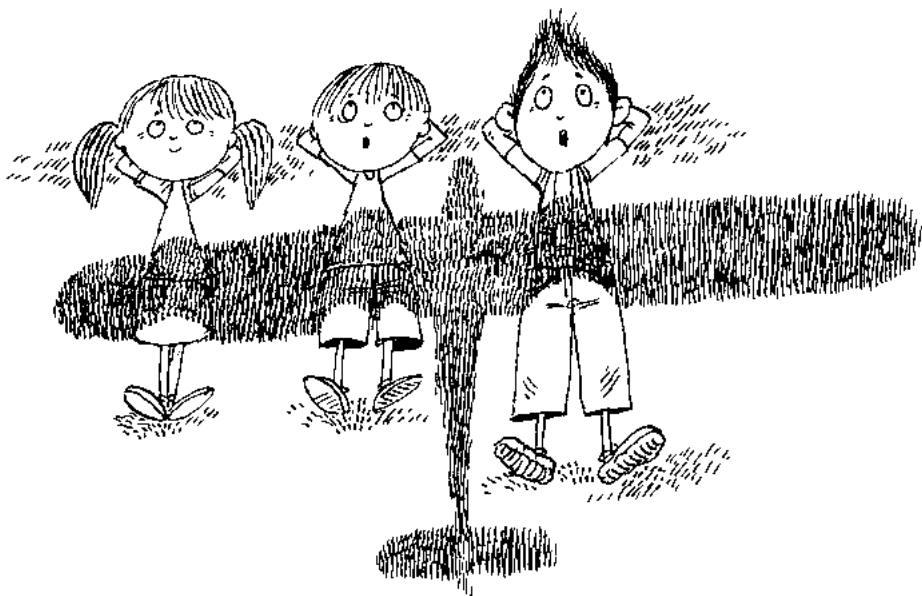
Jakubovi se náhodou Bidlo zamlouval. Byl to kluk a tvrdil, že letadlům rozumí. To Jakub ještě nevěděl, že tenhle čahoun je hlavně odborník na vymýšlení ptákovin. A aby toho nebylo málo, všem těm ptákovinám skálopevně věřil.

Bidlo zvedl dva prsty nad hlavu a otáčel s nimi. Pekelně se soustředil a snažil se přijít na to, odkud fouká vítr. Přivíral přitom oči a vyplazoval jazyk jako chameleon. Nakonec se usmál a ukázal směrem, kterým vedla jediná cesta.

„Na letišti se jde tudy, přátelé.“

A byli tři. Klára, Jakub a Bidlo. Prázdniny právě začaly.

LETIŠTĚ

Došli k letišti. Ukázalo se, že to není zase tak veliké letiště. Byla to vlastně jen zelená louka s několika plechovými hangáry a červeno-bílým pytlím na vysokém stožáru. Ale Klára měla pravdu. Dnes se tu opravdu něco dělo. Na trávníku stála řada pestrých letadel a všude se tlačili lidé. Někteří měli dalekohledy, jiní fotoaparáty a všichni do jednoho vzhlíželi k obloze. A tam? Pekelnou rychlostí se míhala letadla a dělala

takové psí kusy, že z toho mohly Jakubovi oči vypadnout. Všichni tři kamarádi si lehli pohodlně do trávy a pozorovali ten nebeský koncert s rukama za hlavou.

„Máte štěstí,“ začal Bidlo, „že jste natrefili zrovna na mě. Jednou jsem v čekárně u zubaře objevil časopis o letecké akrobacii. Víím o ní úplně všechno. Lepšího než já nenajdete.“

V tom okamžiku se do vzduchu vyhoupllo další letadlo a Bidlo si vzal slovo.

„Abyste vy neznalí pochopili, co se na obloze děje, dám vám odborný výklad.“ Nato se nadechl a začal mluvit úplně stejně, jako mluví v televizi nebo rádiu.

„Vážení diváci. Počasí nám dnes přeje. Neboť nejhorší je, když piloti pro mlhu nevidí ani vrtuli. To pak musí občas vypnout motor, aby slyšeli výskot diváků a poznali, jak blízko je zem. Dnes tu však máme jasno.“

Pilot na obloze převrátil letadlo na záda a letěl hlavou dolů.

„Vážení diváci, vidíte krásně provedeného austrála-
na,“ křičel nadšeně Bidlo.

Pilot přešel do vývrtky a stoupal vzhůru.

„Následuje dlouhý vrták do nebe – VRRRR,“ popi-
soval bez zaváhání Bidlo.

Pilot pokračoval dlouhým přemetem a Bidlo se sna-
žil překřičet rachot motoru.

„Vidíme krásné salto neboli lopink. Při něm se pilo-
tovi nahrne všechna krev do hlavy, která pak vypadá
jako přežralé rajče.“

Letadlo začalo vypouštět bílý dým a kreslilo cosi po
obloze. Diváci vřískali nadšením a fotoaparáty rachoti-
ly jako o život. Bidlo se nenechal zaskočit.

„To co právě vidíme, je možná nula nebo také písmeno D. Nemohu to dost dobře přečíst, neboť pilot škrábe jako kocour. Měl by se vrátit do školy a zopakovat si psaní.“

Pilot na obloze vykouznil další trik, diváci vybuchli nadšením a Bidlo nepolevoval.

„To bylo půl salto. Jak bych vám to vysvětlil. To když letěl tam, tak pak letí sem, když letěl sem, to pak letí tam, když letěl vlevo, to pak letí vpravo...“

„Ty než to dořekneš, tak přistane,“ zabručela Klára.

Ale Bidlo se nenechal rušit a sypal z rukávu jeden akrobatický kousek za druhým: věšák, kamikadze, osmička, mula i nula, velbloud i vembloud, souvrat i soumrak a pranic nedbal, že Klára křičí, že věšák je na kabáty a mula je zvíře. Ještě štěstí, že ho neslyšel pilot letadla. Ten by údivem zapomněl řídit a byl by z toho karambol.

Nakonec letadlo vystřelilo k nebi a uprostřed cesty k mrakům mu ztichl motor. Letadlo se zastavilo a nikdo nevěděl, jestli bude stoupat, nebo začne padat. Viselo ocasem dolů jakoby pověšené na neviditelném háčku. Pak se motor znovu rozeběhl a letadlo se obloukem vrátilo nad diváky. Zamávalo na pozdrav křídly a s několika poskoky přistálo. Diváci propukli v jásot a bouřlivým potleskem odměnili pilota.

„Dal bych mu dvojku, bylo tam pár chyb,“ řekl Bidlo.

Klára se zvedla na lokty a povzdechla si. „Bidlo, ty seš vážně trhlej.“

„Nejsem trhlej, ale vzdělanej,“ řekl Bidlo a pozvedl prst. „To se totiž často plete.“ A pak ještě zabručel. „Ale poděkovat jste mi mohli.“

„Dík,“ řekl Jakub. Ať už je Bidlo trhlej nebo vzdělanej, bylo mu to fuk. Zdál se mu jako prima kamarád a to mu stačilo.

Takhle létalo jedno letadlo za druhým. Ba co víc, někdy letěla letadla dvě i tři. Bidlo neúnavně popisoval dění na nebi a Klára doufala, že ho snad začne bolet pusa nebo aspoň dostane žízeň. Nic z toho se nestalo. Bidlo byl k nezastavení. Jakubovi to však nevadilo. Byl rád, že našel kamarády, a odted' ví, kde je v Jahodově letišti. Víc nepotřeboval.

Pak čekali, že poletí další letadlo, ale žádné už neletělo. Slabý vítr rozfoukal modravý dým spáleného benzínu a lidé se pomalu rozcházeli. A když se slunce začalo klonit k západu, zvedli se a šli taky.

Ba co víc, oni nešli, oni letěli. S rukama rozpaženýma běhali po cestě v kruzích, smyčkách i osmičkách. Vydávali přitom zvuky tak blízké motorům letadel, že by zmátli každého. Klára pištěla ve vysokých otáčkách, Jakub vrčel a Bidlo bručel. Chyběl tu akorát červeno-bílý pytel, čmoud z výfuků a rozjásaní diváci.

Jakub se zastavil, pohlédl k nebi a zasn timer.

„To by bylo, mít vlastní letadlo.“

„Takové, s kterým bychom letěli, kam by se nám zachtělo,“ přidala se Klára.

„A dělali přemety, vývrtky a kreslili po obloze,“ nezůstal pozadu Bidlo.

„Podepsal bych se na oblohu,“ křičel Jakub nadšením. „No, umíte si to představit, moje jméno mezi mraky?“

Všichni se zastavili a vzhlédli k obloze.

Bidlo pokrčil rameny. „Mně stačí psaní ve škole.“

„Jakýpak psaní,“ mávla rukou Klára. „Stačilo by tam nahore být a pozorovat svět z výšky. Viděli bychom všechno a lidé na zemi by byli děsně prťaví.“

„A do školy bych nechodil pěšky, ale lítal,“ snil Bidlo.

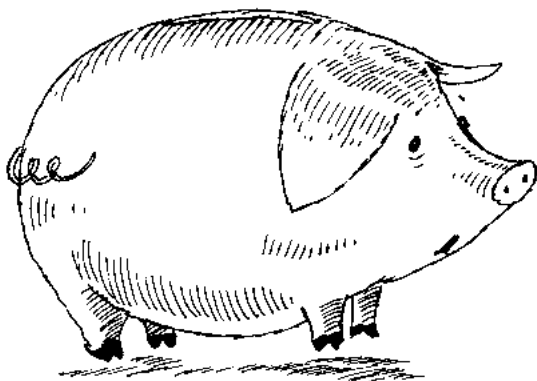
„Aspoň bys chodil včas,“ zašklebila se Klára.

„No právě,“ vysvětloval smutně Bidlo. „Bydlím děsně daleko a takhle bych byl ve škole dřív než školník.“

„A svezl bych průvodčí lvetu,“ přidal Jakub další výhodu letadla.

Pak jim ale došel dech a nadšení odlétlo kamsi za kopec. Vlastní letadlo se asi zařadí na seznam nesplněných snů ke slonovi, sedmimístnému kolu, bezednému pytlíku bonbonů a dalším skvělým věcem. Děti si povzdechly a šly dál.

ROZBIJEME PRASÁTKA

Pomalů se šouraly domů. Oči se jim co chvíli zvedly k obloze a jejich myšlenky poletovaly vysoko nad mraky. Hlavou se jim honilo milion věcí, na které je letadlo určitě dobré. Všem bylo jasné, že letadlo je ohromně praktická věc a každý kluk nebo holka by jedno měl mít. Kdo má kolo, plavky a prak, měl by mít i letadlo. Loudaly se a nevěděly, kde se stala chyba. Jak to, že alespoň jeden z nich letadlo nemá?

„Já nerozumím,“ kroutila Klára hlavou. „Jak jsem to bez něj mohla vydržet?“

„Co není, může být,“ řekl Bidlo a tvářil se, jako že má doma přinejmenším letiště.

„Počkej, počkej, jak může být?“ chytil Jakub Bidla za loket a oba se zastavili.

Bidlo se udiveně na Jakuba otočil a zakroutil hlavou. „Jak se můžeš takhle hloupě ptát? Dyt' je to jasný. Koupíme si ho.“

Klára popošla blíž. Nebyla si jistá, zda dobře slyšela.

„Koupíme si ho,“ zopakoval Bidlo. „Čemu se tak díváte vy dva? Lízátka a zmrzlinu si taky kupujeme. Tak proč ne opravdický letadlo.“

„To bude drahý,“ mávl Jakub rukou a otráveně kopl do kamene uprostřed cesty.

„Že ona je to zase nějaká Bidlovina?“ pochybovala Klára a snažila se to celé prokouknout. „Přiznej se. Nemyslíš to vážně?“

„Myslím to smrtelně vážně, přísahám!“ řekl Bidlo a přitom olízl a zvedl dva prsty. Hned se dal do vysvětlování. „Nemusíme hned kupovat největší, nejnovější a nejrychlejší letadlo na světě. Stačí nějaký menší, starší a trošku olétaný. Může být i krapet odřený a poškrábaný – ty jsou levnější.“

Bidlo si zahákl palce za kšandy a tvářil se jako největší obchodník s letadly na světě. Vypadalo to, že jich denně prodá aspoň dva hangáry. Klára si utahovala culíky a prohlížela si Bidlovu jistou tvář. Nevěděla, co si má myslet. Mám mu věřit, nemám mu věřit, mám mu věřit, kecá, nekecá... Rozhlížela se kolem, jestli tam neroste kopretina. Ta by jí snad pomohla.

„Ono na tom něco je,“ ozval se Jakub a drbal se ve vlasech. „Máma mi koupila kolo. Nebylo nový. Šlapky mám odřený, odrazky chybí a ze sedla čouhá takový to

žlutý a měkký, co se tím myje nádobí. Ale kolo jede jako blesk a bylo prý za babku.“

„Tak vidíte, já to říkal,“ vykřikl Bidlo a byl rád, že mu aspoň Jakub věří.

„Když já nevím,“ ošívala se Klára. „Ono i to olétaný letadlo bude pěkně drahý.“

„Přece se můžeme dohodnout,“ přesvědčoval Bidlo hlasem, jako když krájí nugát. „Nemusíme hned kupovat tři letadla. Stačí nám jedno a bude dohromady.“

Tomu všichni rozuměli, s tím souhlasili. Proč hned kupovat tři letadla, když mohou mít jedno společně. Aspoň budou spolu a bude víc legrace.

„Stejně to bude drahý,“ bručela nespokojeně Klára.

„Ta ženská mě přivede do hrobu,“ lomil rukama Bidlo. „Jaký drahý, vždyť jsme tři,“ ukázal tři prsty a zubil se, jako by vyhrál první cenu v loterii.

„A kde vezmeme peníze?“ nedala si pokoj Klára.

Ale Bidlo si hned věděl rady. Radostí si poskočil, protože tak jednoduchou otázku už dlouho nedostal.

„Každý rozbije prasátko a dá tolik, kolik může.“

V Jakubovi hrklo. Vzpomněl si na své prasátko. V jeho břicho byla akorát rybí šupina, pár dvoukorun a medaile s opičákem. Ať počítal, jak počítal, bylo mu jasné, že téhle partě příliš nepomůže. Nakonec uhnul očima a smutně zakroutil hlavou.

„Mám prasátko,“ řekla Klára, „ale máma mi nedovolí na něj sáhnout. Šetřím si na encyklopedii o zvířatech.“

Bidlo si pohrdavě odfrkl jako kůň. Ale když se Klára s Jakubem zeptali, jak je na tom on, jen si povzdychl a ukázal kapsy. Jedna byla prázdná a druhá děravá.

Dál se šourali domů a nadšení z nich dočista vyprchalo. Neměli už hlavu v mracích, neviděli oblohu a neslyšeli vítr hvízdát kolem křídel. Záda se jim hrbila, viděli jen přibližující se Jahodov a slyšeli své utrápené vzdychání. Nelétali a boty jim jen unaveně narážely do kamení a trávy uprostřed cesty.

„Že jim to dneska lítalo, co?“ nadhodil Bidlo, ale nikdo mu neodpověděl. Nikomu nebylo dvakrát do řeči.

Nad hlavami jim přelétlo letadlo. Zrovna takové, jaké viděli na letišti.

„Asi letí domů,“ řekla Klára, ale Jakub i Bidlo dělali, jako by je to nezajímalo. A proč taky.

První domy už byly, co by kamenem dohodil, když Jakub vykřikl, až se ostatní lekli. „Vyděláme si na něj.“

Všichni se jako na povel zastavili.

„To je nápad,“ ožil Bidlo. „Můj brácha chodil na brigádu a pak si koupil buben. On totiž hraje v kapele.“

„Buben není letadlo,“ bručela Klára.

Bidlo ukázal tři prsty, aby všichni viděli, kolik jich na to vydělávání je.

„A budeme pracovat víc,“ přidal se Jakub.

„A jsme šikovnější,“ pochlubil se Bidlo. „Tedy aspoň já,“ poznamenal neskromně.

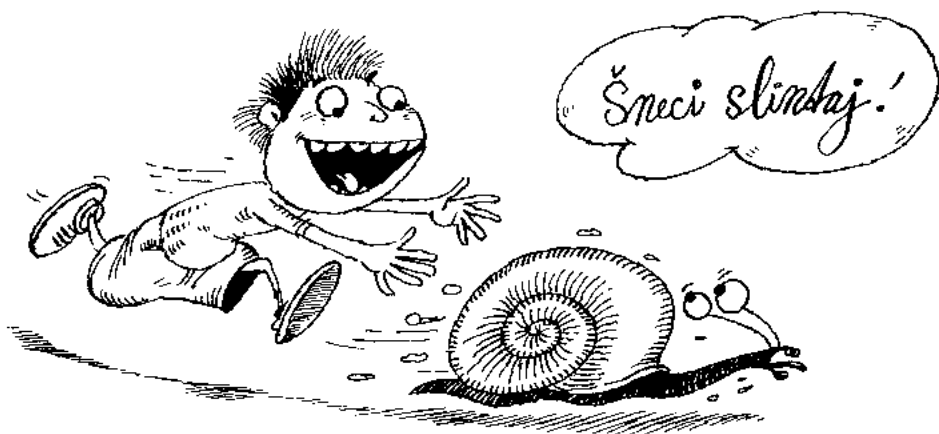
Klára se chytla za hlavu a chvíli jen kvílela. Pak skrze prsty vykoukla a zeptala se: „Co chceš dělat? Roznášet noviny?“

„Kalousek ze čtvrtý C sbíral o prázdninách šneky,“ řekl Bidlo. „Pak si koupil balon – opravdickej fotbalovej balon.“

„Šneci slintají,“ řekla Klára a nakrčila nos. „Ale mohli bychom prodávat. Každý z nás máme u domu zahradu.“

To co tam roste, sklídíme a prodáme. Stačí se jen porozhlédnout a pár toho natrhat.“

Bidlo se na Kláru usmál a pomyslel si: Občas má tahle holka docela dobrý nápady.

„Já to neumím,“ ozval se Jakub. „Já nikdy neprodával. U nás ve městě jen tak nejde – prodávat.“

„To tě rychle naučím,“ řekl Bidlo a vzal Jakuba kolem ramen. „Jsem nejlepší prodavač – tohó – takovýho – tohodie...“

„Ovoce a zeleniny,“ napověděla mu Klára.

„Jo,“ přikývl Bidlo. „Jsem nejlepší prodavač ovoce a zeleniny v tomhle kraji. Naučím tě to raz dva.“

Do kamarádů vjelo nadšení a den byl zase o poznání veselejší. Domluvili se, že budou prodávat před domem Jakubovy babičky. To aby Jakub nikam nemusel chodit, když to tu ještě nezná. Naplánovali si, že zítra

budou celý den prodávat, pozítří koupí letadlo a ještě večer poletí. To se jim zdálo jako dobrý plán. Každý slíbil, že přinese, co unese.

„A kdo unese málo, má místo svalů polívku,“ řekl Bidlo před brankou babiččina domku. Hned taky ukazoval, že on má svaly ze železa.

Vtom se ozvaly zvony kostela. Tak jako každý den v tuhle dobu. Každá holka i kluk v Jahodově věděli, že než zvony dozvoní, musí být doma. Klára a Bidlo se rychle rozloučili a utíkali pryč. Jakub otevřel branku a utíkal taky. To byl konec prvního prázdninového dne.

BRIGÁDA

Ještě večer se Jakub babičce pochlubil, že budou druhý den prodávat ovoce a zeleninu. Ráno na něj čekal velký koš plný okurek, rajčat a navrch malý košík jahod. K snídani pak tlustý krajíc chleba, to aby mu při tom prodávání jen tak nevyhládlo. Než se prokousal na jeho konec, vrzla branka a ozvalo se ťukání na dveře. Klára přijela s malou kárkou a Bidlo táhl veliký koš. Prohýbal se pod jeho vahou a při každém kroku ho kopnutím přizvedl. Dohromady měli hrnec třešní, bandasku malin, krabici jahod, košík hrášku, náruč pórků, několik okurek, svazek mrkví a kuchyňskou váhu.

Když to babička viděla, spráskla ruce.

„To jste snad oškubali rodičům celou zahradu?“ Pak se zamyslela a dodala: „Ve stodole je malý stolec a skládací židle. Vezměte si je, budou se vám hodit.“ Nato vzala pekáč a šla ještě natrhat rybíz.

Před brankou, hned vedle silnice, postavili stolec a za něj skládací židle. Na stolec postavila Klára váhu a cedulku s nápisem „OPCHOT“.

Bidlo zatím běžel do obchodu paní Cabrnochové. Zeptat se, zdali by jim nedala nějaké papírové pytlíky. Dala, ale Bidlo musel slíbit, že nebudou prodávat přes celé prázdniny a ubírat tak paní Cabrnochové zákazníky. Bidlo rád slíbil, že budou prodávat pouze jeden den. Pak si koupí letadlo a budou létat. Jakmile paní

Cabrnochová slyšela o létání, smála se a Bidlo musel slíbit, že jen co si letadlo koupí, že ji určitě svezou.

Jakub rozložil všechno to ovoce a zeleninu okolo stolku. Klára to načančala, aby to dobře vypadalo a každý si to hned chtěl koupit. Pak už jen čekali na Bidla. Přirtil se jako velká voda se štosem pytlíků a mohli začít.

Bidlo si stoupl doprostřed ulice, prohmatával kapsy a vytáhl neviditelný klíč. Ten vsunul do neviditelných dveří a řekl: „Prosím klid, přichází VEDOUcí. Cvak, cvak – odemýkám obchod. Prodavači, na svá místa!“

Vstoupili do obchodu a rozestavili se kolem stolku. Bidlo ostatní upozornil, že je vedoucí, a tudíž ho mají oslovovat „pane vedoucí“.

Klára vzdychla, Jakub cosi zabručel a oba si pomysleli: no, budiž.

Začali prodávat.

Nikdo se však do jejich obchodu nehrnul. Rozhlíželi se prázdnou ulicí a nezbylo než čekat.

Projelo auto, ale u jejich stolku nezastavilo.

„Asi o nás lidé ještě nevědí,“ řekl Jakub. Přestal přešlapovat a sedl si na židličku.

Ostatní pokrčili rameny a sedli si taky. Nebe bylo modré a bez mraků. Slunce pomalu stoupalo na oblohu a hřálo víc a víc. Z trávy vysušilo poslední kapky rosy a vzduch se nad silnicí začal tetelit horkem. Kdo mohl, šel k vodě, nebo se aspoň schoval do stínu. Ne tak malí prodavači. Seděli okolo svého obchodu a vyhlíželi nedočkavě prvního kupce.

„Kde se takový opravdický letadlo dá koupit?“ zajímal se Jakub s jazykem vyplazeným horkem.

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.